

CANTEM ÀFRICA

Cançons tradicionals africanes

per a cor mixt

Arranjadors:

1. Baltasar Bibiloni (*Kokorikoo* i *A malembe* + *Amem a lulamile*)
2. Jordi Domènech (*Miniyamba* i *Rula*)
3. Albert Guinovart (*Ntukulana xa tsaka*)
4. Francesc d'Assís Pagès (*Dauda Sane* i *Tatana wanga*)
5. Xavier Pastrana (*Hoyo hoyo* i *Mansane Cisse*)
6. Xavier Sans (*Kaana kumbo*)

Il·lustrador:

WERENS

CANTEM ÀFRICA

Cançons tradicionals africanes per a cor mixt

1a edició: octubre 2016

Disseny coberta: Fundació Main i Associació Afrocatalana d'Acció Solidària

Maquetació: Daniel Masó

© Fundació Main i Associació Afrocatalana d'Acció Solidària

DINSIC Publicacions Musicals, S.L.

Santa Anna, 10, E 3a - 08002- Barcelona

Imprès a: Émfasis

Tres Cantos (Madrid)

Dipòsit Legal: B 22371-2016

ISMN: 979-0-69231-804-0

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, així com també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueixen:

Fundació Main i Associació Afrocatalana d'Acció Solidària:

Regàs, 99, 08203 Sabadell - 937 25 77 04 – 686254589 -

cantemafrika@gmail.com – www.cantemafrika.com

DINSIC Distribucions Musicals SL:

Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona - 00 34 93 3180 605 -

dinsic@dinsic.com - www.dinsic.com

Presentació

CANTEM ÀFRICA, UNA PROPOSTA CORAL MULTICULTURAL I SOLIDÀRIA

CANTEM ÀFRICA és un projecte coral multicultural i solidari que impulsen dues entitats implicades en projectes de cooperació a l'Àfrica i de sensibilització i foment de la interculturalitat a Catalunya, la Fundació Main i l'Associació Afrocatalana d'Acció Solidària, i en Jordi Lluch, músic i director de formacions corals diverses.

CANTEM ÀFRICA fusiona cant i Àfrica amb la proposta de deu cançons tradicionals africanes harmonitzades per a cor mixt per part de compositors catalans de reconegut prestigi amb l'objectiu de generar una dinàmica grupal participativa que permeti, a través del cant, amarar-se de la riquesa de la tradició musical oral africana i aprofitar l'impacte de la bellesa d'interpretar-les coralment per promoure un sentiment de solidaritat vers situacions de greuge que viuen infants d'arreu del món i una presa de consciència de la pròpia capacitat per transformar-les.

CANTEM ÀFRICA ens convida a fer un viatge per l'Àfrica a través de cants rituals que van des del goig de la benvinguda, l'alegria del naixement, la cura i bressol dels infants, l'exaltació de les arrels i els orígens, la reivindicació, l'agraïment a la divinitat i la inevitabilitat de la mort.

CANTEM ÀFRICA inclou un altre llibret amb les mateixes cançons harmonitzades per a cor infantil amb acompanyament de piano que compten amb un conte que permet interpretar-les en format de cantata, *Marama o la flor de l'esperança*, un dossier pedagògic amb orientacions musicals pràctiques i propostes didàctiques per facilitar el coneixement de la realitat i la cultura africana i la sensibilització vers la situació de col·lectius desfavorits d'aquest continent.

Introduction

CANTEM AFRICA: A CHORAL MULTICULTURAL AND SOLIDARITY PROPOSAL

CANTEM AFRICA is a multicultural and solidarity choir project driven by the Fundació Main and the Associació Afrocatalana d'Acció Solidària -both entities involved in cooperation projects in Africa and promoting intercultural awareness in Catalonia- and Jordi Lluch, musician and conductor of several choirs.

CANTEM ÀFRICA fuses "singing" and "Africa" with the proposal of ten African folk songs harmonized for mixed choir by renowned Catalan composers.

The aim is to create a participatory group dynamic that allows through song, first, to soak up the musical richness of African oral tradition and, second, take advantage of the beauty of the impact of choral interpretation to promote a feeling of solidarity towards children living in situations of injustice and an awareness of the own capacity to transform them.

CANTEM AFRICA invites us on a journey to Africa through ritual songs ranging from joy to welcoming, the happiness of birth and home care of children, the exaltation of roots and origins, demands, thanking the divinity and the inevitability of death.

CANTEM AFRICA has another book with the same songs harmonized by a children's choir with piano accompaniment that has a story that allows to interpret them in a cantata format, a dossier with educational orientation musical practices and educational activities to facilitate the understanding of reality and African culture and awareness towards the situation of disadvantaged groups on the continent.

All the benefits of this project are for Hlayiseka, center for street children in Maputo (Mozambique), and La Joie des Orphelins, center for orphaned children in Kolda (Senegal).

Hoyo hoyo

Trad. ronga
Arr.: Xavier Pastrana

♩ = 80

Una veu sola

Soprano

A - hi - na ntxu-mo

Contralt

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi-na

Tenor

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi-na

Baix

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi-na

S

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi - na

C

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi - na

T

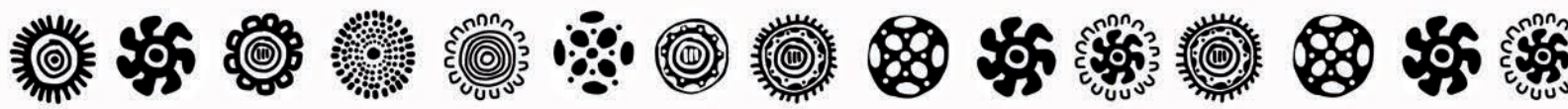
Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi - na

B

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni ta hi - na

A - hi - na ntxu-mo

Yo wa-ni ku tsa - ka ti mbi-lui - ni

Ntukulana xa tsaka

Trad. xangana
Arr.: Albert Guinovart

$\text{♩} = 70$
mp

Soprano Solo

ah ah ah ah

pp *mf* *mp*

Soprano

m m ah

pp *mp*

Contralt

m m ah

pp *mp*

Tenor

8 m m ah

pp *mp*

Baix

m m ah

11 *mf*

Solo

A xi ntu-ku-la - na xa tsa - ka, lo - ku xi vo-

S

C

T

B

Lletra i context de les cançons

***Hoyo hoyo* (tradicional ronga)**

No tenim res, només tenim alegria als nostres cors (2)

Sigues benvingut veí, germà, Maria...

Cançó que es canta en dies de festa quan es reben els convidats o visitants, o quan es vol oferir alguna cosa. És una cançó familiar per a casaments i convits, o també la canten els nens a l'escola per donar la benvinguda a un company nou i al seu mestre el primer dia de classe.

***Ntukulana xa tsaka* (tradicional xangana)**

El nét es posa content quan veu la seva àvia; el nét es posa content quan veu el seu avi. Sap que li porten algun regal.

És una cançó que els avis canten als néts just en el moment de néixer, ja que són ells, abans que el pare, els qui veuen i reben el nounat. La canten conjuntament mentre agafen la criatura i la porten al pare i a la resta de la família perquè la vegin i la coneguin.

Actualment, aquesta cançó fins i tot es pot escoltar a les sales de maternitat dels hospitals de la capital, ja que de moment la majoria de les dones volen restar acompanyades durant el part pels seus pares i no pel marit.

La mateixa cançó, cantada molt lentament, també es fa servir com a cançó de bressol.

***Kaana kumbo* (tradicionals mandingues)**

***Kaana kumbo* és la combinació de dues cançons de bressol tradicionals mandingues.**

Yayoo, yayoo, yayoo.

Yayoo, yayoo, yayoo.

Petit infant, no ploris.

La teva mare és als camps d'arròs.

Als camps que són lluny d'aquí,
molt lluny d'aquí.

Ashtu, oh, petitona, estimada,
que no ets amb mi, a l'esquena.

Awa, oh, petitona, estimada,
que no ets amb mi, a l'esquena.

La teva absència m'entristeix tot el dia.

Ah, ah, ah, ah, ah.

Bebè io, ah, bebè io,
bebè io, ah, bebè io, no ploris.

Bebè io, ah, bebè io, no tinguis por.

Bebè io, ah, bebè io, calla, no ploris.

Orientacions fonètiques

Per a les cançons mandingues i wòlof

Indicacions generals:

Cinc sons vocàlics (/a/, /e/, /i/, /o/, /u/), algunes vegades més llargs (hem doblat la vocal en aquests casos)

dj = /j/ (excepte en un cas a Kokorikoo*)

w = /w/

ni+vocal = /ɲ/+vocal

Específiques de cada cançó:

Kaana kumbo

din-din = din-di/w/

farandin = farandi/ɲ/; Birin nin = birin ni/ɲ/

noppil = nopp/ø/l (sense el so vocàlic /i/)

Miniyamba

laatige = laati/ɣ/e

djonyee = /j/o/ɲ/

Kokorikoo

*djinari = /ɣ/inari

h = /h/, aspirada

thia = /tʃ/a

Mansane Cisse

n'manla = / ø m/anla

kilin = kili/ɲ/

Per a les cançons xanganes i ronga

Indicacions generals:

Cinc sons vocàlics (/a/, /e/, /i/, /o/, /u/)

w = /w/

h = /h/, aspirada (excepte algun cas, especificat a les cançons)

x = /ʃ/

tx = /tʃ/

Específiques de cada cançó:

Hoyo hoyo

ntxumo = n/tʃ/um/u/

mbiluini = m/i/biluini

hina = /ø/ina

vizinho = vi/s/i/ɲ/o

Ntukalana xa tsaka

v = /v/

loku = lok/o/

leswi = les/ ø ø/

swako = swak/u/

ntxumo = n/tʃ/um/u/

hnika = /pé/ka

Rula

hi = /ø/i

drimuka = tr/z/imuka

ndtzi = /net/

outubro = outubr/u/

swi = /ʃ/i

huwelela = /h/u...

rula = /ɖz/ula

tlalamba = /ɖz/lalamba

hnoxá = /ɲosa/

txela = /tʃ/ela

fuma = /ɖz/uma

hiku = /j/iku

Índex

Presentació	3
Introduction	3
<i>Hoyo hoyo</i>	6
<i>Ntukulana xa tsaka</i>	12
<i>Kaana kumbo</i>	18
<i>Miniyamba</i>	26
<i>Dauda Sane</i>	32
<i>Kokorikoo</i>	40
<i>Rula</i>	44
<i>Tatana wanga</i>	48
<i>A malembe + Amem a lulamile</i>	54
<i>Mansane Cisse</i>	60
Lletra i context de les cançons	65
Song lyrics and context	71
Orientacions fonètiques	77

Notes i agraïments

Notes:

“Tots els beneficis del projecte es destinen a Hlayiseka, centre d’infants del carrer de Maputo (Moçambic), i La Joie des Orphelins, centre de nens i nenes orfes de Kolda (Senegal).”

“All the benefits of this project are for Hlayiseka, center for street children in Maputo (Mozambique), and La Joie des Orphelins, center for orphaned children in Kolda (Senegal).”

Envia’ns un correu electrònic a cantemafrika@gmail.com i et tindrem al corrent de les novetats del projecte.

Agraïments:

Baltasar Bibiloni, Jordi Domènech, Montse Domper, Albert Guinovart, Dèlia Gonzàlez, Montse López, Toni López, Touty Mane, Teresinha Mário Matlava, Xavier Mayor, Xavier Sans, Francesc d’Assís Pagès, Xavier Pastrana, Ferran Rodríguez, Magalí Sala, Glòria Sans, Sam Sussoh, Arcílio Vasco, Werens.
I molt especialment a en Jordi Lluch.